

Björkdalsgruvan

I förbindelse med Terra Mining (Norsk Hydro), NAGS-nytt 1 '89, har vi fått tillsendt följande artikel fra Fredrik Grensmann

Björkdalsgruvan ligger vid Hebbefors Kalkbrott, nära Sandfors i Kågedalen, ca 35 km VNV om Skellefteå.

Terra Mining har prospekterat i området i flera år och 1985 hittades guldmalm i fast klyft, öster om kalkbrottet. Fyndigheten undersöktes och utmål söktes. Utmål beviljades i december 1986. I juni 1987 beviljades koncession för gruvidrift med anrikningsverk. Terra Mining får bryta tre miljoner ton malm, med 300 000 ton per år.

Anrikningsverket började byggas i november 1987 och den 15 augusti 1988 startade kontinuerlig produktion.

Björkdalsgruvan invigdes officiellt den 27 oktober 1988.

Malmen bryts i dagbrott, så selektivt som möjligt för att minska gråbergsinblandningen i malmen.

Anrikningen sker till största delen gravimetrisk, dvs med hjälp av tyngdekraften där guldets med stor densitet, 19.6 jämfört med gråbergets 2.7, utför det mesta arbetet själv.

Ur årsproduktionen på 300 000 ton beräknas utvinna ca ett ton guld. Guldets kommer senare att smältas till Doré-tackor med 77-85% guldhalt.

Malmen består av guldförande kvartsgångar i granit. Övriga synliga mineral i och intill kvartsgångarna är:

grafit	bornit	limonit
koppar	blyglans	malakit
pyrit	zinkblände	scheelit
magnetkis	tsumoit	turalmin
kopparkis	kalцит	aktinolit

Tsumoit, BiTe, har på några ställen hitats väl synlig. Tsumoit sitter tillsammans med guld och/eller rikligt med sulfider, på tre olika sätt.

A. En tät, frostig tsumoit i varierande grå nyanser. Uppträder som sprickfyll-

nader och körtlar upp till 5 mm's storlek. Övrig paragenes bl.a. kalцит och turalmin.

B. Glänsande, små silvervita tsumoitblad, hoppblandade med kopparkis och turalmin.

C. En väldigt magnetkisrik paragenes där tsumoiten uppträder som glänsande blad på tunne sprickor, tillsammans med guld och kopparkis samt något pyrit. Lite tjockare tsumoitaggregat finns också, ofta innerst i en i övrigt magnetkisfylld spricka.

